

differunt accidentibus. Sed nullius accidentis diversitas ita inseparabiliter se habet ad diversitatem in numero, sicut diversitas locorum. Ergo diversitas in loco maxime videtur facere ad diversitatem in numero.

2. Item. Diversitas locorum secundum speciem concomitatur diversitatem corporum secundum speciem, sicut patet in gravibus et levibus. Ergo et diversitas locorum secundum numerum indivisibiliter comitatur diversitatem corporum secundum numerum; et sic idem quod prius.

3. Item. Sicut tempus est mensura motus, ita locus est mensura corporis. Sed motus dividitur numero secundum tempus, ut dicitur 5 Phys. Ergo et corpus dividitur numero secundum locum.

Respondeo dicendum, quod sicut ex supra dictis patet, diversitas secundum numerum causatur ex divisione materiae sub dimensionibus existentis. Ipsa etiam materia secundum quod sub dimensionibus existit, prohibet duo corpora esse in eodem loco, in quantum oportet duorum corporum distinctas esse secundum situm materias. Et sic patet quod ex eodem causatur diversitas secundum numerum ex quo causatur necessitas diversitatis locorum in diversis corporibus. Et ideo ipsa diversitas locorum in se considerata, est signum diversitatis secundum numerum, sicut et de aliis accidentibus, praeter dimensiones primas interminatas, supra dictum est. Sed si diversitas loci consideratur secundum suam causam, sic planum est quod diversitas loci est causa diversitatis secundum numerum: et ideo Boetius dicit, quod varietas accidentium facit diversitatem secundum numerum. Omnibus enim aliis remotis, in locorum diversitate hoc inevitabiliter verificari constituit: quia scilicet nullum aliud accidentium quae exterius apparent in re completa, est ita propinquum ad causam diversitatis secundum numerum, sicut diversitas locorum.

Ad primum igitur et secundum et tertium dicendum, quod rationes illae concludunt quod diversitas loci non est causa diversitatis individuorum secundum se; sed per hoc non removetur quin causa diversitatis locorum sit causa diversitatis secundum numerum.

Ad quartum dicendum, quod omnes effectus causarum secundarum magis dependent a Deo, quam etiam ab ipsis causis secundis: et remotis ipsis causis secundis, ipse miraculose producere potest effectus quos vult.

Ad quintum dicendum, quod in substantis incorporeis diversitatem secundum numerum sequitur diversitas secundum speciem, excepta anima rationali, quae sequitur divisionem materiae sibi dispositae. Hic autem loquitur de diversitate secundum numerum, ubi est eadem species.

Ad primum in contrarium dicendum, quod varietas accidentium propter dimensiones interminatas non facit diversitatem in numero sicut causa, sed dicitur facere sicut signum demonstrans; et sic maxime diversitas loci facit, in quantum est propinquius signum.

Ad secundum dicendum, quod diversitas locorum secundum speciem, est signum diversitatis corporum secundum speciem, sed non causa.

Ad tertium dicendum, quod cum divisio temporis causetur ex divisione motus, diversitas etiam temporis non est causa diversitatis motus, sed signum: et similiter est de loco in comparatione ad corpus.

LECTIO II.

TEXTUS

Age igitur, ingrediamur, et unumquodque, ut intelligi atque capi potest discutiamus. Nam, sicut optime dictum videtur, eruditi est hominis unumquodque, ut ipsum est, ita de eo fidem capere tentare.¹ Nam cum tres sint² speculativae partes: Naturalis, in motu, inabstracta. Considerat enim corporum formas cum materia, quae a corporibus actu separari non possunt: quae corpora in motu sunt: ut cum terra deorsum, et ignis sursum fertur: habetque motum forma materiae conjuncta. Mathematica sine motu inabstracta. Haec enim formas corporum speculatur sine materia, ac per hoc sine motu: quae formae cum in materia sint, ab his separari non possunt. Theologia sine motu abstracta, atque inseparabilis: nam Dei substantia et materia et motu caret. In naturalibus igitur rationabiliter, in mathematicis disciplinabiliter, in divinis intellectualiter versari oportebit; neque deduci ad imaginationes, sed potius ipsam inspicere formam.

EXPLANATIO

Proposuit supra Boetius sententiam catholicae fidei de unitate Trinitatis, et rationem sententiae prosecutus est: nunc intendit procedere ad inquisitionem praedictorum: et quia secundum sententiam Philosophi, 2 Metaph., ante scientiam oportet inquirere modum sciendi, ideo pars haec dividitur in duas. In prima ostendit Boetius modum proprium hujusmodi inquisitionis, quae est de rebus divinis; in secunda vero secundum modum praeassignatum procedit ad propositum inquirendum, ibi, "Quae vero forma vere forma, neque imago est, et quae

¹ *Al.* atque tentare.

² *Al.* Forte Nam tres sunt.